

Music

Kagamitan ng Mag-aaral

Sinugbuanong Binisaya

.....'M b]h'

Ang kagamitan sa pagtuturong ito ay magkatuwang na inihanda at sinuri ng mga edukador mula sa mga publiko at pribadong paaralan, kolehiyo, at / o unibersidad. Hinihikayat namin ang mga guro at ibang nasa larangan ng edukasyon na mag-email ng kanilang puna at mungkahi sa Kagawaran ng Edukasyon sa action@deped.gov.ph.

Mahalaga sa amin ang inyong mga puna at mungkahi.

**Kagawaran ng Edukasyon
Republika ng Pilipinas**

**Music, Art, Physical Education and Health – Unang Baitang
Kagamitan ng Mag-aaral sa Sinugbuanong Binisaya
Unang Edisyon, 2013
ISBN:**

Paunawa hinggil sa karapatang-sipi. Isinasaad ng Seksiyon 176 ng Batas Pambansa Bilang 8293: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa ano mang akda ng Pamahalaan ng Pilipinas. Gayon pa man, kailangan muna ang pahintulot ng pamahalaan o tanggapan kung saan ginawa ang isang akda upang magamit sa pagkakakitaan ang nasabing akda. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang patawan ng bayad na *royalty* bilang kondisyon.

Ang mga akda / materyales (mga kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o *brand names*, tatak o *trademarks*, atbp.) na ginamit sa aklat na ito ay sa nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsikapang mahanap at mahingi ang pahintulot ng mga may karapatang-ari upang magamit ang mga akdang ito. Hindi inaangkin ni kinakatawan ng mga tagapaglathala (*publisher*) at may-akda ang karapatang-arang iyon.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon
Kalihim: Br. Armin A. Luistro FSC
Pangalawang Kalihim: Yolanda S. Quijano, Ph.D.
Kawaksing Kalihim: Elena R. Ruiz, Ph.D.

Mga Bumuo ng Kagamitan ng Mag-aaral

Mga Konsultant: Music - Mauricia D. Borromeo; **Art** - Alice A. Pañares
P.E. – Larry A. Gabao, Ph.D.; **Health** – Evelina M. Vicencio Ph.D.

Mga Manunulat: Music - Cielito Margo Mirandilla; **Art** - Anna Victoria C. San Diego; **P.E.** – Salve A. Favila, Ph.D.; **Health** Lualhati F. Callo, Teodora D. Conde, Ph.D., Mark Kenneth S. Camiling, Josefina Era-De Guzman, Rhodora Ll. Formento, Flormay O. Manalo, at Jennifer E. Quinto

Mga Tagasuri: Music - Mauricia D. Borromeo at Ma. Blessed A. Cahapay;
Art - Alice A. Pañares; **P.E.** – Jenny J. Bendal; **Health** - Josefina A. Tuazon, Dr.PH, Milagros J. Arias, Ph.D., Cynthia L. Diaz, Bernadette Y. Santos, Ma. Lourdes G. Tayao, Ph.D., at Nerisa Beltran

Mga Tagasalin: Nena V. Miñoza, Virginia S. Cayon, Gea C. Alonso, Ninie C. del Rosario, Jennifer O. Artiaga, Aida J. Zafra, Caren S. Selgas, at Ritchie C. Barrera

Mga Tagasuri ng Wika: Atty. Manuel Lino G. Faelnar, Romeo S. Macan, Ph.D, at Jes Tirol

Mga Gumuhit ng Larawan: Music - Deo R. Moreno; **Art** - Zeena P. Garcia;
P.E. - Joey Loresto, Amphy B. Ampong, Jayson R. Gaduena;
Health - Erich D. Garcia, Jayson Villena, Mercedita S. Garcia

Mga Nag-layout: Editha F. Esperida, John Rey T. Roco, Allan R. Thomas, Maria Leonor M. Barraquias, at Anameyh R. Magtuba

Encoder: Jocelyn M. Conta

Inilimbag sa Pilipinas ng _____

**Department of Education-Instructional Materials Council Secretariat
(DepEd-IMCS)**

Office Address: 2nd Floor Dorm G, PSC Complex
Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600
Telefax: (02) 634-1054, 634-1072
E-mail Address: imcsetd@yahoo.com

Listahan sa mga Pagtulon-an

MUSIC

Yunit 3

Module 9: Rhythm - Bahin 4	50
Buluhaton 1: Sidlak, Sidlak nga Bituon	50
Buluhaton 2: Paghimo sa 4-time Meter	52
Buluhaton 3: Panaw Uban Kanako diha sa Tinagutlo nga Meter ug Tinagup-at nga Meter	52
Module 10: Form	56
Buluhaton 1: Mapadayonon ug Walay Bugto Uban sa Hut-ong o Phrase sa Awit	56
Buluhaton 2: Ang Managsama ug Managlahi	57
Buluhaton 3: Nakatulog Ba Ka?	59
Buluhaton 4: Hagit sa Tartanilya	60
Module 11: Melody	64
Buluhaton 1: Unang Mugna	65
Buluhaton 2: Untol Na	66
Buluhaton 3: Ang Biyahe Padulong sa Bulan	67
Buluhaton 4: Pagdrowing sa Taas ug Ubos nga Tingog	71

Module 12: Balik-Lantaw sa Quarter 3	74
Buluhaton 1	75
Buluhaton 2	76
Buluhaton 3	78
Buluhaton 4: Pagsukod ug Pagsusi 3	79

Yunit 3

Module 9: Rhythm - Bahin 4

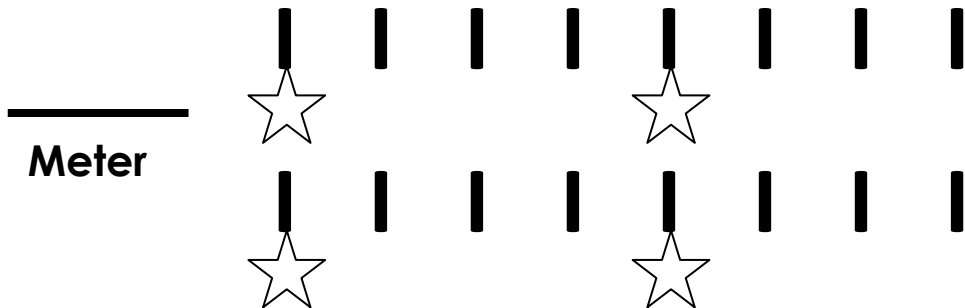
I. Mga Awit / Garay (Rhymes)

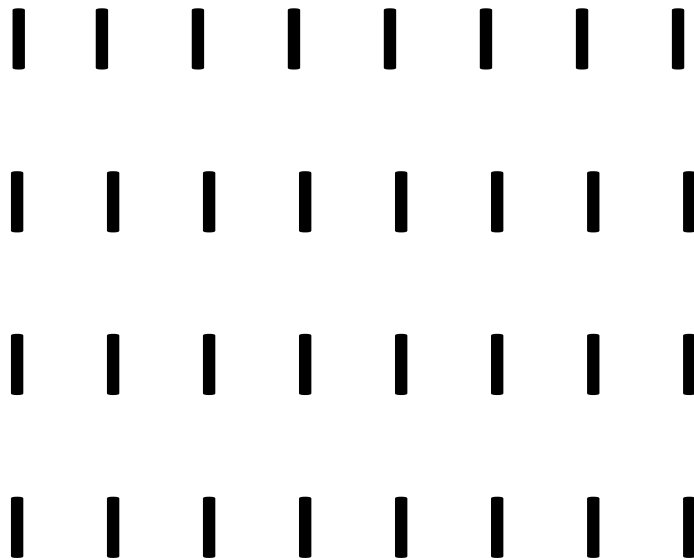
- a. "Twinkle, Twinkle Little Star" - Nursery Rhyme
- b. "Pan de Sal" (translation of "Hot Cross Buns" by D. De Vera) - Nursery Rhyme
- c. "Pong Pong Piyangaw" Philippine Children's Songs, Spoken Rhymes and Games – for Teaching by Miriam Factora

II. Mga Buluhaton

Buluhaton 1: Sidlak, Sidlak nga Bituon (Twinkle, Twinkle Little Star)

Sa ubos, makita nato ang mga kumpas sa awit, "Twinkle, Twinkle Little Star." Sulati sa kuwaderno BUG-AT / LIG-ON (**Strong**) nga kumpas gamit ang sa ubos niini nga badlis-gipatindog. Ang unang duha ka linya gibuhhat na para kanimo.

Human nimo namarkahi og BUG-AT o LIG-ON (**Strong**) nga kumpas gamit ang bituon (**star**), paghimo og mga badlis-patindog (**Bar Lines**) sa dili pa ang BUG-AT o LIG-ON (**Strong**) nga kumpas. Ihapa pila ka kumpas ang matag **Bar**. Sulati ang maong numero sa sinugdanan sa awit.

Pagkahuman sa usa ka awit, atong hinumdoman nga ang mga musikero mosulat og duha ka **Bar Lines** (**||**) imbis nga usa. Gitawag kini og **Double Bar Lines**. Kini nagpaila nga natapos na o nahuman na ang awit.

Paghimo og **Double Bar Lines** human sa kataposang kumpas sa awit nga “Twinkle, Twinkle Little Star.”

Unsa man ang **meter** sa maong awit? Nagtug-an kini sa tinagup-at o _____ **-time meter**.

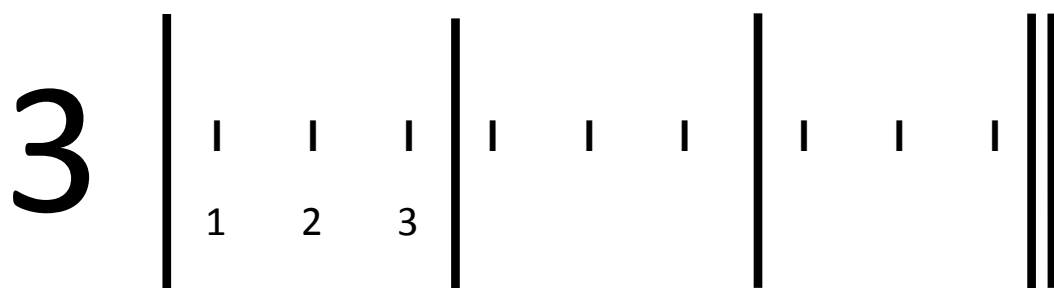
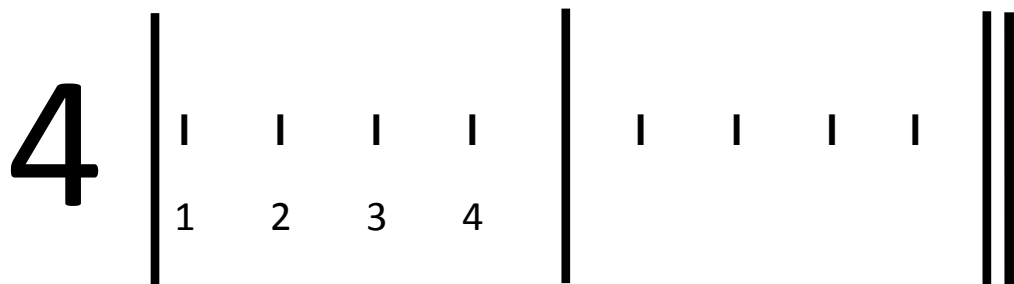
Buluhaton 2: Paghimo sa 4-time Meter

Magpili og mga aksiyon nga makasulti sa LIG-ON / BUG-AT (**Strong**) ug HUYANG (**Weak**) nga kumpas sa awit nga “Twinkle, Twinkle Little Star.” Kantaha pag-usab ang awit nga aduna nay mga aksiyon nga imong gipili alang sa BUG-AT/LIG-ON (**Strong** ug **Weak**) nga kumpas – mahimo nga sundon nimo ang anaa sa UNANG BULUHATON.

Buluhaton 3: Panaw Uban Kanako diha sa Tinagutlo nga Meter ug Tinagup-at nga Meter

Sa ubos, imong makita ang mga **bars** sa tinagup-at o **4-time Meter** ug sa tinagutlo o **3-time Meter**.

Ang inyong nakat-onan sa Unang Yugto o Quarter, ang BUG-AT/LIG-ON (**Strong**) nga kumpas, maoy unang kumpas sa matag **bar**. Sulati ang tanang kumpas sa kuwaderno og numero (1, 2, 3, 4 o 1, 2, 3). Ang unang **bar** gibuhat na para kanimo.

Magpili og aksiyon alang sa BUG-AT/LIG-ON (**Strong**) nga kumpas ug lain usab nga aksiyon alang sa HUYANG (**Weak**) nga kumpas. Buhata ug ipakita kining mga lihok sa **3-time meter** ug **4-time meter** samtang magkanta sa mga nakat-onan na nga awit sa Ikaduhang Yugto o **Quarter**.

III. Pagsukod sa Nakat-onan

Ipakita kon giunsa nimo pagkat-on ang mga niaging leksyon pinaagi sa pagsulat og tsek (✓) sa matag kahon. Buhata kini sa imong kuwaderno.

Mga Katakós/Kahanás	Makahimo	Dili Pa
1. Makadungog ug makasunod sa KUMPAS.		
2. Makasunod sa mga marka sama sa BUG-AT/LIG-ON (Strong - S) ug HUYANG (Weak - W) nga kumpas.		
3. Makasunod sa kumpas nunot ang lihok sa lawas/aksiyon.		
4. Makaila sa meter sa usa ka sinati nga awit sa 2-time, 3-time o sa 4-time .		
5. Makalihok sa husto nga paagi nunót sa takda nga panahon, sa mga awit ug mga garay (rhyme) sa 2-meter, 3-meter ug 4-meter time .		

IV. Paglangkob o Pagsubay sa Nakat-onan

Atong nakat-onan niining **module** nga ang mga KUMPAS mapundok sa tinagup-at o **4-time meter**.

- ❖ Alang sa pag-ila sa **meter** sa usa ka awit, ang mga mahilig sa musika mag-ihap sa _____ nga makita sa matag **bar**.
- ❖ Paghingalan og usa ka **nursery rhyme** o **Philippine folksong**, awit sa mga lumad nga katawhan sa **4-time meter**.

Ulohan: _____

Module 10: Form

I. Dula / Garay (Rhymes)

- a. "Doggie, Doggie" - Music from Preschool by K. Forrai
- b. "Pan de Sal" (translation of "Hot Cross Buns" by D. De Vera) - Nursery Rhyme
- c. "Are You Sleeping?" - Nursery Rhyme
- d. "Kalesa" by E. Cuenco

II. Mga Buluhaton

Ang Musika naglangkob sa mga pipila ka bahin nga gitawag og HUT-ONG o **Phrases**. Kantaha ang mga HUT-ONG o **Phrases** sa usa ka awit aron maila nga aduna kini panagsama o panaglaha.

Buluhaton 1: Mapadayonon ug Walay Bugto Uban sa Hut-ong o Phrase sa Awit (Flowing with the Phrase)

Kantaha ang "Doggie, Doggie" ug sunda ang mga lihoc sa bukton sa imong magtutudlo nga nagpakita sa HUT-ONG o **Phrase** gikan sa sinugdanan hangtod sa kataposan. Paghimo og badlis human sa kataposang pulong sa kada HUT-ONG o **Phrase** aron makita nga ang HUT-ONG o **Phrase** natapos na. Ang unang linya gibuhad na para kanimo.

Doggie, Doggie

“Music from Preschool” by K. Forrai

Doggie, hain ang bukog? | May nagkuha sa bukog.

Kinsa may nagkuha sa bukog? Ako ang nagkuha sa bukog.

Pila man ka Hut-ong o **Phrases** ang nakita sa maong awit. Aduna kini _____ ka Hut-ong o **Phrases**.

Kantaha pag-usab uban sa lihok sa imong bukton patuò o pawala, susama sa usa ka bangaw (**rainbow**), aron makita kon asa **magsugod** ang mga hut-ong o **phrases** ug asa usab kini **motapos**.

Buluhaton 2: Ang Managsama ug Managlahì (Same and Different)

Sa ubos makita ang mga pulong sa awit nga “Pan de Sal.” Pinaagi sa mga porma o **shapes** ilha kon hain ang mga Hut-ong o **Phrases** nga **managsama** o **managlahi** nga tono. Idrowing sa kuwaderno ang tukmang porma sa dili pa ang Hut-ong o **Phrase**.

Mahimong mogamit kini nga porma alang sa managsama og tono.

Ang alang sa mga managlahì nga tono.

Gihimo ang unang linya para kanimo.

Pan de Sal

Pan de Sal

'Tagsingkwenta, 'tagmamiso

Pan de Sal

Human masusi ang imong mga tubag, paminaw sa imong magtutudlo ug kantaha pag-usab ang maong awit.

Kon sa imong hunahuna ang magtutudlo nikanta sa maong bahin nga nagporma og , ipakpak ang imong mga kamot.

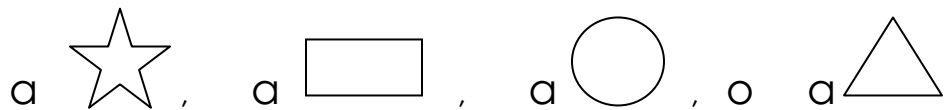
Sa imong hunahuna ang magtutudlo nikanta niini

, pikpika ang imong abaga.

Buluhaton 3: Nakatulog Ba Ka? (Are You Sleeping?)

Makita nato sa ubos ang mga pulong nga gigamit sa awit, "Are You Sleeping, Brother John?" (Nakatulog Ba Ka?)

Karon markahi ang matag hut-ong o **phrase** niining mga porma:

_____ Nakatulog ba ka? (**Are you sleeping?**)

_____ Nakatulog ba ka? (**Are you sleeping?**)

_____ Igsuong Juan? (**Brother John?**)

_____ Igsuong Juan? (**Brother John?**)

_____ Lingganay nagbagting na,
(**Morning bells are ringing,**)

_____ Lingganay nagbagting na,
(**Morning bells are ringing,**)

_____ Ding dong ding, (Ding, dong, ding!)

_____ Ding dong ding. (Ding, dong, ding!)

Buluhaton 4: Hagit sa Tartanilya (Kalesa Challenge)

Paminawa og maayo ang na-record nga awit, “Kalesa” kon Tartanilya. Sa pagsugod niini, sunda ang kumpas sa awit pinaagi sa pagmartsa diha sa imong lugar.

Kon sa imong hunahuna adunay kabag-ohan sa parte niini, ILISI ang aksiyon aron pag-ila nga BAG-O ang maong parte o bahin. Ipadayon ang lihok hangtod sa kataposan sa maong bahin.

Ang mga bahin o parte sa awit mahimong magbalik-balik. Busa, alisto gayod ug timan-i ang mga aksiyon nga nahimo ninyo sa Unang Bahin ug Ikaduhang Bahin. Kon madunggan na ang nailang bahin o parte sa awit nga gibalik-balik, ilisi ug usba dayon ang inyong aksiyon aron maila nga kini gibalik na.

Hinumdomi, **ALISTO ug ABTIK GAYOD!**

III. Pagsukód sa Nakat-onan

Ipadayag sa tanan ang imong mga nakat-onan pinaagi sa pag-tsek (✓) sa kahon nga anaa sa tuo. Buhata kini sa imong kuwaderno.

Mga Kahanás/Mga Katakós	Maka-himo	Dili Pa
1. Makadungog ug makaila sa usa ka sinati nga awit.		
2. Makasunod sa “managsama” o “managlahì,” nga mga hitsura - (triangles or circles) nga nagpakita og Form sa usa ka awit.		
3. Makaila sa usa ka bag-ong gipaila-ila nga awit.		
4. Makasunod sa Musical Phrase o hut-ong musical uban sa mga lihok sa bukton o kamot.		

IV. Paglangkob sa Nakat-onan

Atong nahibaloan dinhi sa **module** nga ang Musika adunay mga gagmay nga parte o bahin nga gitawag og HUT-ONG o **Phrases**.

Sa Musika, ang hut-ong o **phrases** mahimong magkapareha o managsama o managlahi. Ang mga hut-ong o **phrases** nga magkapareha ug ang mga hut-ong magkalahi nagpakita sa FORM / PORMA sa usa ka awit.

Kining mga hut-ong o **phrases** mahimo usab nga magkapareha o managlahi samtang magapadayon ang Musika.

Kon ang mga musikero mosusi ug motimaan sa mga managsama o managkapareha ug sa managlahi nga hut-ong o **musical phrases** nga makita sa usa ka awit, hinganlan kini og **Form**.

Busa ang **Form** sa usa ka awit nga “Pan de Sal” mao kini:

- ❖ Ipakita ang **Form** sa awit, “Are You Sleeping” (Nakatulog Ba Ka?) pinaagi sa pagdrowing sa mga porma nga nagkapareha ug nagkalahi nga hut-ong o **phrases**. _____

- ❖ Unsa man ang pulong nga gitawag sa mga musikero sa mga gagmay mga bahin nga nakagambalay sa usa ka musika? _____

- ❖ Kompletoha ang pahayag:

Ang hut-ong o **phrases** nga managsama ug ang hut-ong o **phrases** nga managlahi naglangkob sa usa ka awit nga gitawag og _____.

(A. **Bar** B. **Form** C. **Meter**)

Module 11: Melody

I. Awit / Garay o Rhyme

- a. "Bounce High" / "Untol Na" - Children's Song
- b. "See Saw" / "Duyan" - Nursery Rhyme
- c. "Piko Piko Angking" - Philippine Children's Songs, Spoken Rhymes and Games for Teaching by Miriam Factora
- d. The Journey to the Moon - C. Mirandilla

II. Mga Buluhaton

Ang Musika naggamit og mga kombinasyon o mga lain-laing tingog. Tan-awa ang mga linya sa ubos.

Pagpili og silaba, unang tono ug ang mga tingog nga nagsunòd sa linya o direksiyon. Sa unang higayon, mahimo ka nga mogamit sa gihatag nga silaba. Sunda ang tudlo sa magtutudlo samtang

naggiya kanimo subay sa linya. Sulayi ang ubang silaba ug siguroa nga ang pagsaka ug pagkanaog sa linya, madungog usab ang imong tingog.

Buluhaton 1: Unang Mugna

Pagmugna og linya sa ubos ug pagpili og silaba nga sarang nimong mogamit sa imong komposisyon.

Silaba (**syllable**)

Sulayi ang una nimong komposisyon. Paminawa kon giunsa kini pagtingog. Paminawa usab ang komposisyon sa imong mga kauban sa klase ug ipakig-ambit usab kini sa tanan.

Lingini ○ ang Kinatas-an ug Kinaubosan nga mga puntos sa imong komposisyon. Hinganli kining mga puntos og TAÁS UG UBÓS.

Buluhaton 2: Untol Na (Bounce High, Bounce Low)

1. Hinumdomi ang awit nga “Untol Na.” Pagpaaron-ingnon nga imong giuntol ang bola nga **habóg / taás** samtang nag-awit sa **Taas nga Tingog**. Iuntol pag-usab ang bola sa ubos samtang nag-awit ikaw sa **Ubos nga Tingog**.

Bounce High Children’s Song

Bounce high, Bounce low
Bounce the ball to Shiloh!

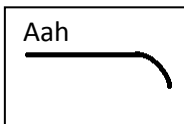
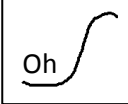

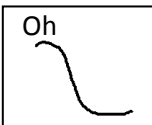
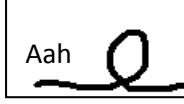

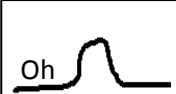
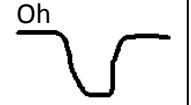
Untol na, (taás) Untol na! (ubós)
Bola ko nga mapulá.

2. Atubanga ang imong kauban ug ipakpak ang inyong isigkakamot sa BUG-AT/LIG-ON nga kumpas.
3. Kon taás ang tono, i-isa ang inyong mga kamot sa ibabaw sa inyong ulo ug ipakpak ang inyong isigkakamot.
4. Kon magkanta kamo sa ubós nga tingog, ibutang inyong kamot tungod sa inyong hawak ug magpakpak sa isigkakamot.

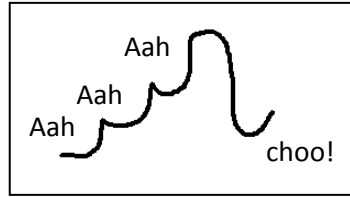
Buluhaton 3: Ang Biyahe Padulong sa Bulan (The Journey to the Moon)

Sa ubos, adunay sugilanon sa usa ka batang babaye nga ginganlan og Issa ug igsuong lalaki nga si Gabby kinsa nakabiyahe na sa bulan aron makakaplag og tambal alang sa nasakit nilang inahan. Usa kini ka talagsaon nga sugilanon ingon nga ang mga tawo nga nahaapil ug ang panghitabo adunay kaugalingong tingog.

Bansay-bansaya ang tingog sa matag karakter o panghitabo sa ubos:

Gabby		Ibabaw sa kakahoyan/ kalangitan ug kabituonan	
Issa		Ubos sa kabituonan / kalangitan ug kakahoyan	
Inahan		Ibabaw sa bungtod	
Mananambal		Ubos sa patag	

Pag-atsî

Atong sulayan ang sugilanon. Hinumdomi ang tingog nga gihatag sa mga karakters ug mga panghitabo sa sugilanon. Hulata ang signal nga ihatag sa magtutudlo sa dili pa maghimo og tukmang tingog.

Ang Panaw Padulong sa Bulan (The Journey To the Moon)

CMirandilla

Sa dugay nang mga panahon, adunay usa ka buotan nga batang babaye nga ginganlan og Issa. Aduna siyay igsuong lalaki nga ang ngalan si Gabby. Nagpuyo sila sa gamay balay kauban sa ilang inahan ug amahan sa balangay. Usa niana ka adlaw, gisip-on og maayo ang ilang inahan. Nagsugod na siya og pangatsi, ug pangatsi, ug pangatsi.

Tungod kay ang tambal kaniadto malisod pangitaon, ang mga lumulupyong sa maong lugar nagsulti kang Issa ug ni Gabby pagpangita og mananambal nga gibantog na sa mga lain-laing klase sa tambal alang sa nagkadaiyang mga sakit.

Ang naka-apán, ang Mananambal nagpuyo sa bulan kinsa malipayon nga nag-inusara ug dili gusto nga madisturbo.

Human nakapaminaw sa mga tambag gikan sa mga lumulupyó, sila si Issa ug Gabby nagsugod na sa ilang pagbiyahe padulong sa bulan. Naglaom sila nga ang Mananambal maluoy kanila ug mohatag sa tambal nga maoy gikinahanglan sa ilang masakiton nga Inahan.

Si Issa ug Gabby nikatkat taas sa mga kahoy.

Nikatkat pa gayod sila ibabaw sa bungtod.

Nikatkat sila ibabaw sa mga kalangitan.

Nikatkat sila ibabaw sa mga kabituonan.

Sa kataposan, nakaabot ra sila sa bulan diin nagpuyo ang Mananambal.

Sa pagsugod pa, ang Mananambal wala nagpakita sa iyang kahimuot ug ngani nagpakita sa iyang dili masayang nga panagway. Apan human sa iyang pagpaminaw kang Issa ug kang Gabby sa ilang problema, ug unsa gilay-on sa ilang panaw, nagsugod na siya og pahiyom ug buotan na kanila. Ang Mananambal nakadayeg sa gugma nga gipakita nila ni Issa ug Gabby ngadto sa ilang inahan ug unsa ka isog nga gitadlas ang layo kaayo nga lugar para lamang makapangita og tambal nga gikinahanglan sa ilang inahan. Wala nag-usik og

panahon ang Mananambal, gihatagan dayon sila sa gikinahanglan sa ilang inahan ug nangandoy sa ilang luwas ug tulin nga pagbiyahe pauli.

Nagpasalamat sila si Issa ug Gabby sa Mananambal sa iyang kaayo ug nagdali pagpauli balik sa ilang masakiton nga inahan.

Nidagan nga nipauli ubos sa mga kabituonan, ilalom sa kalangitan, ubos sa kabungtoran ug ilalom sa kakahoyan hangtod nakaabot sila sa ilang pinuy-anan.

Diha-diha dayon, gitunol nila ni Issa ug Gabby ang tambal ngadto sa ilang masakitong inahan. Ang pagpangatsi nikalit lamang og kahanaw. Ang ilang inahan, nigakos ug nagpasalamat kang Issa ug Gabby sa tanan nga ilang gibuhad ug ang pagpangatsi, pangatsi, ug pangatsi wala ug dili na mahitabo.

KATAPOSAN.

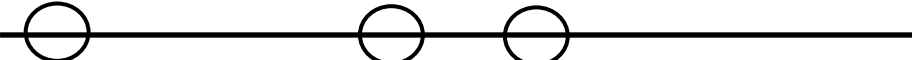
Sa Musika, ang mga musikero nigamit og mga simbolo nga ilang gitawag og mga NOTA para makapakita sa TAAS ug UBOS nga tunog / tono.

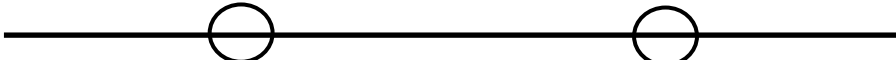
Kining mga notaha gibutang sa pundok sa mga linya nga gitawag og **Staff**, kon ang tunog sa NOTA, taas o mubo.

Sa dili pa i-drawing ang nota sa usa ka awit, **See Saw** o “Duyan” sa **Staff**, atong balikon ang maong awit ug dayon paminaw pag-ayo sa mga tono o tingog nga atong gikanta. Kon sa imong hunahuna ang tingog nga imong gikanta TAAS, hikapa ang imong ulo sa imong duha ka kamot. Kon ang tingog nga imong gikanta UBOS, hikapa ang imong abaga.

Buluhaton 4: Pagdrowing sa Taás ug Ubós nga Tingog

Sa ubos, makita nato ang usa ka pananglitan (**example**) sa **2-line staff** diin makita ang unang hut-ong o **phrase** sa awit, **See Saw** o “Duyan.” Kompletoha ang awit sa ubos pinaagi sa pagdrowing sa uban pang mga nota diha sa **2-line staff**. Ang unang linya gihimo na para kanimo.

LINYA 1

LINYA 2
 Du - yan nag- lab - yog,
 See - saw up and down.

LINYA 1 _____

LINYA 2 _____
 Pa - ta - as ug pa - u - bos.
 In the sky and on the ground.

Pila ka Taas nga tingog ang makita sa awit nga **See Saw** o “Duyan?”

Pila ka Ubos nga tingog ang makita usab sa awit nga **See-Saw** (Duyan)?

III. Pagsukód sa Nakat-onan

Ipakita unsa ka kamaayo naghimo sa mga buluhaton niining **module** pinaagi sa pagtsek sa sa kahon nga anaa sa tuo. Buhata kini sa kuwaderno.

KAHANAS/KATAKOS	Maka-himo	Dili Pa
1. Makatandi sa tono nga gihatag sa magtutudlo.		
2. Makasunod uban sa tingog, mga picture cards nga nagpakita og Taas ug Ubos nga tunog.		
3. Makaila sa Taas nga tunog ug Ubos nga tunog.		
4. Makakanta sa Taas ug Ubos nga tunog gikan sa 2-line staff .		
5. Makakanta sa kamaanindot nga tunog.		

III. Paglangkob sa Mga Nakat-onan

Atong nahibaloan niining **module** nga ang Musika adunay taas ug ubos nga tono. Kining mga tunog o tono girepresentahan sa mga simbolo nga gitawag og NOTA. Gisulat sa mga musikero kining mga NOTA diha sa hugpong sa mga linya nga gitawag og **Staff**. Pinaagi niini, atong makita kon ang tunog nga ilang nadungog TAAS ug UBOS.

- ❖ Gamit ang **2-line Staff**, hain nga linya ibutang ang TAÁS nga tingog / tunog? Ang UBÓS nga tingog?
- ❖ Nalingaw ba ka sa atong gihimo dinhi sa atong **module**? Kon ikaw ang papilion sa usa ka buluhaton, hain man ang gusto nimo nga buhaton pag-usab? Hain man ang maayo ug ngano?

Module 12: Balik-Lantaw sa Quarter 3

I. Awit / Garay (Rhyme)

- a. "Piko-Piko Angking" - Philippine Children's Songs, Spoken Rhymes and Games for Teaching
- b. "Are You Sleeping" / "Nakatulog Ba Ka" - Nursery Rhyme
- c. Pagsusi ug Pagreport sa Mga Kalamboan mahitungod sa Musika

II. Mga Buluhaton

Nakahinumdom pa ba kamo sa dula nga "Tuslob Sukà?" Sulayan nato kini pagdula sa imong tapad o kauban.

Ang sunod nga awit, usa ka mubong dula gikan sa usa sa mga lalawigan sa Mindanao nga mao ang Maguindanao. Lain hubad kini sa "Tuslob Sukà." Ato kining tun-an ug susihon ang iyang dagway o **form** sa maong awit.

Piko-Piko Angking

Philippine Children's Spoken Rhymes
and Games for Teaching

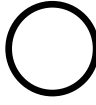

By: M. Factora

Piko-piko angking.
Salageta angking.
Di kalubayan na tapsing.
Guiam - ban, bo-te-te!

Buluhaton 1

Adunay mga linya nga TAG-AS ug MUGBO nga makita nato sa ubos ug kini nagrepresentar sa TAG-AS ug UBOS usab nga tunog o tingog sa awit, “Piko-Piko Angking.” Magtuon kita niining Tag-as ug Ubos nga tunog nga anaa sa matag hut-ong , markahi kining tunog – matag-as o ma-ubos man, pinaagi sa pagdrowing og hustong porma sa kuwaderno. Ang unang hut-ong giandam na alang kanimo. Human sa tanan, kinsa kadtong makaila sa **form** sa tibuok awit, hatagan siya og usa ka bonus o dugang punto.

				
porma	_____	_____	_____	_____
	Pi- ko,	pi - ko	ang -	king
porma	_____	_____	_____	_____
	Sa - la	- ge - ta	ang -	king.
porma	_____	_____	_____	_____
	Di	ka - lu - ba - yan - na	tap -	sing.
porma	_____	_____	_____	_____
	Guam	- ban	bo- te -	te

★ BONUS: Unsa man ang **form** sa tibuok awit?

Buluhaton 2

Sa ubos, makita nato ang MUGBO ug TAG-AS nga linya nga nagrepresentar sa mga Ubós Taás nga tunog sa awit nga “Piko-Piko Angking.”

1. Pun-i ang mga nawalang **Tag-as** ug **Mugbo** nga linya nga nagrepresentar sa **Taas** ug **Ubos** nga tingog / tunog.
2. Gikan sa upat nga mga porma sa Buluhaton 1, pagpili og usa ka porma nga mabutang sa ibabaw sa mga **Mugbo** nga linya. Pagpili og ikaduhang porma nga mabutang sa ibabaw sa mga **Tag-as** / **Taas** nga linya.

3. Sulati ang mga porma nga imong napilian alang sa mga **Mugbo** ug **Tag-as** nga mga linya.

 Pi -ko, pi - ko ang - king

 Sa - la - ge - ta ? ? ang - king.

 Di ka - lu - ba - yan na tap - sing.

 Guiam - ban ? X X X
 bo - te - te!

Timan-i: Ang 3 ka **X** nga nakita sa ibabaw sa pulong **bo-te-te**, isulti lamang, dili kantahon. Nagpasabot kini nga **walay Taas ug Ubos** nga tingog / tono.

Buluhaton 3

- Pagbahin kamo sa upat ka pundok.
- Pagpili og usa ka awit nga nahalista sa ubos:
 - Nakatulog ba Ka?
 - Piko-Piko Angking
 - Pan de Sal
 - Sidlak, Sidlak Bituon
- Pag-andam og usa ka pasundayag sa awit nga nagpakita sa tanang mga tema nga inyong nakat-onan sulod sa Ikatulo nga Hugna o Yugto:
 - * Nagpaila ug nagpakita pinaagi sa mga aksiyon o lihok ang **Managsama** ug **Managlahi** nga bahin o parte sa usa ka awit
 - * Nagkanta sa hustong **tono** sa tibuok awit
 - * Nakaila sa **TAAS ug UBOS** nga tunog o tingog
 - * Nagpadayag sa mananoy nga kurba sa **TAAS ug UBOS nga tunog / tono** pinaagi sa lihok sa kamot o sa lawas.
- Usa kini ka minarkahang pasundayag ug panapós nga kalihokan alang sa Ikatulong Yugto.

Buluhaton 4: Pagsukod ug Pagsusi 3

Pagsusi 2	Dayag o Klaro	Sugod Pa ang Kalamboan
1. Ang form sa awit naila sa husto, sumala sa gipakita sa pundok pinaagi sa lihok sa lawas.		
2. Ang Melody /Tono klaro gikan sa sinugdanan sa awit hangtod sa kataposan.		
3. Ang mga lihok nga napilian sa pundok tataw kaayong nagpakita sa binugtong bahin – ang form , ug ang TAAS ug UBOS nga tunog/tono sa gipiling awit o garay.		

Pagsusi sa Kaugalingon Sulod sa Yugto 3

Ipakita giunsa nimo pagkat-on ang mga leksiyon sulod niining yugto pinaagi sa pagdrowing og **smiling face** 😊 sa sulod sa kahon. Buhata kini sa papel.

Kaugalingong Pagsusi	Makahimo	Padulong Pa
1. Makaila sa managsama ug managlahi sa mga tono o melodiya ginamit ang mga porma.		
2. Makamatikod ug magpakita sa pataas-paubos nga tuno pinaagi sa paghulagway sa kurba niini sa hangin (air).		
3. Makahimo og mga lihok nga nagpakita sa mga phrases / bahin sa pandungog-materyal.		
4. Mogamit sa kaugalingong tingog aron mapadayag ang nagkalain-laing padulngan sa tono.		

5. Makapaminaw ug makasunod sa mga lagda ug direksiyon.		
6. Makapakita sa husto ug mapadayonon nga paningkamot.		
7. Makapadayag og pagtinabangay, pagpugong sa kaugalingon, pagtahod, ug pagka-Pilipinhon.		